1874. VI. évfolyam. 44. szám. Kedd, márczius 3.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: *Főpiacz, Vecsey-ház földszint* a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél.— Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.
Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Mi lesz a zürzavarból?

⊙) A régi hitregék közt olvasható, hogy a zürzavar — Kháósz — az idők istenének — Szaturnusnak — ősapja volt. Szaturnusról pedig azt irja a krónika, hogy az ő uralkodása alatt az emberiség aranykorát élte; — hogy nem volt akkor sem pusztító betegség, sem bün, sem háboru; hanem boldogság, béke és valódi jólét hazája volt a nagy világ. Nem is csoda, mert Szaturnusnak testvére volt a szerelem istennője is — Amor. —

Ha még hozzágondoljuk, hogy Szaturnus ősanyjának az éj istennője — Nox — tartatott:

Igaznak és következetesnek tarthatjuk azon magyar példabeszédet, mely igy hangzik: „boru után derül az ég!"

Nevezzük el már most „éj"-nek azon időszakot, melyben a Deákpárt, öntudatosan, vagy öntudatlanul, jó — vagy roszhiszemüleg feladta az 1867-ki közösügyes kiegyezés által Magyarország önállóságát.

És fogjuk rá nagyigazán, hogy a „zürzavar" nem más, mint a mai pártbomlás és a kormánypárt válsága, vagy az ország inséges helyzete, melybe a szerencsétlen politika miatt jutottunk.

S huzzuk ki ezekből a következtetést!

Nem lehet ez más, mint az, hogy a zürzavar megteremti végre az időt, mely aranykorral fogja megajándékozni a nemzetet.

Még pedig azon alapon, hogy sötétség után világosság, nyomor után jólét, zavar után csend, béke következik.

Nem kivánjuk, hogy az eljövendő „aranykor" a régi hitregék szerint abból álljon, mikép a fákról önként csepegjen a méz, mivelés nélkül teremjen a szőlő, s váljék borrá a szőlővessző!

Mi öntudatos boldogságot óhajtunk, melyet a munka, a szorgalom, az anyagi és szellemi előhaladás teremtsen!

Oly nemzeti aranykort ohajtunk, mely a lét legelső kellékével, a szabadság elválhatatlan kapcsával: a nemzeti önállóság jogkörével legyen felruházva!

Azt óhajtjuk, hogy állami szabadságunk tekintetében „legyen ugy, mint régen volt" Árpád, Nagy Lajos, Hunyadi Mátyás idejében, midőn „a magyart a félvilág uralta."

Nemzet, mely folyvást idegen befolyás alatt áll, melynek ipara, gazdasági s kereskedelmi viszonyai más nemzetek gyarmati politikájának rabigájához van köttetve; melynek vagyonosodása és szellemi mivelődése minden lépten-nyomon idegen érdekek akadályaiba ütközik; mely nemzeti hajlamainak nem hódolhat, nemes ösztönét nem követheti: soha boldog, soha nagy, hatalmas nem lehet!

Mi pedig azt óhajtjuk, azt követeljük, hogy a magyar legyen boldog, nagy, hatalmas; s legelső sorban legyen önmagának ura!...

S hogy ez megtörténhessék: azt óhajtjuk, arra kell törekednünk, mikép semmisüljön meg azon átkos politika, mely a gyászos következményü közösügyes kiegyezést létrehozta, védi, támogatja!

És lépjen helyébe az önfentartási érdekkel összekapcsolt azon nemzeti politika, mely nem türi, hogy a magyar idegen legyen saját hazájában; az a politika verjen gyökeret, mely a magyar nemzetet önállóságára visszavezérli...

A mostani iszonyu zürzavarból teremjen egy lánglelkü Szaturnus, ki Magyarország aranykorát visszaállitja!

— **Hol a király?** Ez a kérdések kérdése. Ettől függ a válság. Szlávi kormányelnök vasárnap két óráig volt Bécsben ő felségénél kihallgatáson, előadta a helyzet képét, (hiven-e, az már kérdés,) kijelenté egyszersmind, hogy a mostani miniszterium le akar mondani, de a lemondást még alakilag nem adta be, mintha attól félne, hogy ujra őket bizzák meg a kormány tovább vezetésével. A király természetesen nem határozott ez ügyben, hanem e hét folytán, csütörtökön lejő, s itt marad 14 napig. A képviselők azt hiszik, hogy az uj kabinet alakitásával ujra Szlávy bizatik meg. No csak ez volna a gyönyörüséges dolog. Hiszen Szlávi bukott — pártjával együtt. S a legmagasabb bizalom ismét ő belé helyeztetnék! Szomoru dolog volna ez, de alkalmasint ez nem egyéb, mint a Napló agyréme.

— **A 9-es albizottság** közelebb bevégzé munkálatait, ennek megállapodásai valószinüleg tekintetbe vétetnek a kormány alakulásánál.

— **A Tököly-alapitvány** ügyében azt irják, hogy a vallás és közoktatási ügyér erre kiterjeszté figyelmét, s e tárgyban nem sokára érdemleges határozatot hoz.

— **A „központi ellenzéki kör"** választmánya szombat este Simonyi Ernő elnöklete alatt látogatott, érdekes ülést tartott, melyen két uj tag vétetett fel ismét. Az országos népgyülés eszméje felett hosszu, élénk diskussió fejlett ki, melynek végeredménye az lett, hogy a választmány Simonyi Ernő, Irányi Dániel és Madarász Józsefből álló bizottságot küldött ki egy ellenzéki programmféle kidolgozásra, melynek egyes pontjait a legközelebbi ülésben fogják megrostálni. Az igy készülő elaboratum aztán egy márczius 12-én tartandó rendkivüli közgyülés szentesitése alá bocsáttatik s ennek alapján fog összehivatni az az országos nagy népgyülés, mely az ellenzéki árnyalatok összeolvadását czélozza első sorban. A márczius 15-ki lakomát illetőleg, miután Irányi Dánie! bejelenté, hogy a 48-as párt és az „elvhü balközép", miként minden évben, most is rendez e nap nagy emlékére banquett-et, a kör részéről Kühnel Ignácz, Szeghő János és Áldor Imre bizattak meg, hogy az országgyülési pártbizottsággal érintkezésbe lépjenek s azzal közösen megállapitsák a módozatokat, amikkel a kör az ünnepély emelését előmozdithatja. — A 48-as párt konferenciájában Csanády Sándor megemlékezvén a 48-ki márczius 15-ről inditványára elhatároztatott, hogy a párt részéről Almássy Sándor és Solymossi Bálint fogja a központi ellenzéki kör küldötteivel a folyó hó 15-dikére tervezett banquette részleteit megállapitani.

— **A könyvtári bizottságba** a jobb és baloldali kör értekezletén P. Szathmáry jelöltetett ki.

— **Deák Ferencz** már egészen jól érzi magát, de még a politikai ügyekben részt nem vesz.

— **A hadi fölszerelés ügye az osztrák birodalmi tanácsban** mult szombaton fordult elő, az ülés főbb mozzanatai ezek: A közös hadügyminiszterium mult évi deczember 15-én a Skene-féle consortiummal eddig fenállott szerződést felmondotta, pályázatot irt ki a hadfelszerelési szükségletek szállitására és különböző feltételeket kötött ki, melyeket szükségeseknek tart annak biztositására, hogy a versenyben szállitási képességgel biró egyének lépjenek be. E föltételek épen nem könnyitették meg az ajánlatok beadását. Községek, consortiumok, testületek és egyes iparosok, kik többé-kevésbé részt akarnak venni a hadsereg számára való szállitásban, nagy számban fordultak a reichsrathhoz, hogy az hasson oda, miszerint a pályázat az általuk érvényesitett könnyitések értelmében módosittassék. A fáradozásoknak az volt az eredménye, hogy a pályázat határideje tetemesen meghosszabbittatott. Másodsorban a kérvényi bizottság, amelyhez e kérvények utasittattak, szintén melegen karolta fel ez ügyet. Szombaton inditványt terjesztett elő, amely szerint az összes miniszterium, de különösen a kereskedelmi miniszter sürgősen felszóllittatik, eszközölje ki mielőbb a pályázatnak a verseny lehető megkönnyitésének értelmében leendő módositását. Ez inditvány hosszabb vitára adott alkalmat, valamennyi szónok pártolta az inditványt, és hangsulyozta annak szükségét, hogy a szorult szövési iparon segiteni kell. A vitában különösen oly képviselők vettek részt, kiknek választói közvetlenül érdekelvék a kérdésben, nevezetesen dr. Hallwich, dr. Giskra, dr. Sturm, dr. Haase, Steffen, v. Oberleithner és Herbst. A kormány részéről Banhaus kereskedelmi miniszter szólalt fel, kijelentvén, hogy a kormány a kérvényt a k. hadügyminiszteriumnál melegen pártolandja. Hozzá tette, hogy ezt ezért jelenti ki, hogy a miniszterium, mely a hozzá intézett fölszólitásoknál nem szavaz, félre ne értessék.

— **Kuhn ur** is kapott érdemrendet az orosz czártól. Sőt még arról is beszélnek, hogy a czár legifjabb fiai osztrák katonák lesznek.

— **Bécs,** márczius 2. A 64-es sorsjegyek mai huzásánál 200,000 forintot nyer 2340 sor 57 sz. 50,000 forintot 2025 sor 7 sz. 15,000 ftot 316 sor 25 sz. 10,000 forintot 3189 sor 47 sz. Ezenkivül kihuzattak a 1544, 1717, 2669 sorozatok.

Nehány őszinte szó tanügyünk érdekében.

Békés, febr. 28.

Miután a nyugoti mivelt Európa erősen hangoztatja, hogy az államok fenmaradása és nagysága a nevelés helyes megoldásától függ; hogy a nevelés oltárára hozott áldozat közvetve az állam számára termi meg gyümölcseit: nálunk is mindenkinek a nevelés van az ajkán ugy, hogy e tekintetben egész forradalmat élünk — Innen vannak az e tárgyu hirlapi czikkek, röpiratok, tárgyalt vagy nem tárgyalt törvényjavaslatok, stb.

E czélból vette X ur is a tollat a kezébe, hogy e lapok hasábjain bebizonyitsa, miszerint az ifju lelkészek theologusok sat. nagymérvü tudatlanságán legközelebb és legalaposabban az által segitünk, ha bölcsészeti tanfolyammal összekötött tanáriképezdét állitunk fel.

Távol van tőlem annak még csak a gondolata is, hogy ezen nagy fontosságu inditvány horderejét kevésre becsüljem. Csak arra akarom a figyelmet felhivni, hogy ha a mostani tanitási rendszert alulról ugy, mint felülről nem módositjuk, vagy is át nem változtatjuk: hasztalan áldozunk bármennyit ujabb tanszékek felállitására, mert azokból a növendékekre semmi-vagy igen kevés reális haszon származik.

Általános a panasz, hogy növendékeink kellő képességgel nem birnak, hogy az önálló tudományos kutatás iránt semmi hajlamot nem mutatnak satb. Ki vagy mi ennek az oka? a mai tanitási rendszer. Mert elkezdve a népiskolák legnagyobb részén, — hol a gyermekek diktáltatás által tanittattak meg oly tárgyakra, melyeket nem értenek, hol a gyermekek oly könyvből tanitatnak meg olvasni, melyek tárgyát nem értik, s hol tehát a könyv előttük ismeretlen, sőt felfoghatlan tárgyu betühalmaz, — keresztül a gymnázialis sőt nem ritkán felsőbb tanfolyamokon is, a tanitás nem egyéb, mint a léleknek elvont, gyakran a növendék által meg nem értett, vagy legalább is felfogni alig tudott elméleti fogalmakkal tultömése.

Igaz hogy az ismeret tárgyai roppantul megsokasodtak: igaz hogy az emberi foglalkozások, — melyek közül vagy egyikre, vagy másikra a tanitás által képesittetnünk kell, — nagyon sokfélék; de az is igaz, hogyha basisul saját nemzetünk és más népek történetét, irodalmát, a modern nyelvekkel és tudományokkal együtt felhalmazzuk: oly tömeget rakunk össze, melylyel a legbuzgóbb és legtehetségesebb tanuló is alig képes megbirkózni.

A régiek jelmondata a tanitásra nézve nonmultа, sed multum, a mai világban megforditva alkalmaztatik, s ennek a következménye aztán az exomnibus aliquid, ex toto nihil. Minden tanár az által a kezelt tantárgyat minél terjedelmesebben magyarázza, és épen oly terjedelemben könyvnélkülöztetni. Saját érdekében áll, hogy miután a tanitás legnagyobb részében ad speciem történik: az ő tantárgyaiból a növendékek minél többet tudjanak felmutatni.

Ha már most elgondoljuk, hogy mindenik osztályban 2—4, vagy néhol több ily tanár is müködik; ha elgondoljuk, hogy azok közül mindegyiknek több tantárgya is van, melyeknek fontosságáról ő maga nagyon meg van győződve, s melyeket épen azért kétszeres hévvel igyekszik növendékei lelkébe átültetni; ha meggondoljuk, hogy hetenkint 24—30 óráig kell a növendéknek elvontnál elvontabb fogalmakat, magyarázatokat hallgatni, amit ő két annyi idő alatt is alig képes otthon magáévá tenni, ha elgondoljuk, hogy a könyvnélküloztetések miatt a fogalmazásokra minél kevesebb figyelem fordittatik, sőt fordittathatik, lévén azoknak czime is heti dolgozat; ha végre elgondoljuk, hogy olyan képzés után, — milyen fentebb emlitve volt, — lép a növendék a népiskolából a gymnásiumba, ily képzés után a gymnásiumból a theologiába, vagy jogra, vagy akarhova, a hol ismét csak az elméleti képzés folytattatik: csudálkozhatunk-e rajta, hogy a mostani tanitási rendszer által oly szomoru eredmény értetik el? szerintem, egyáltalában nem, sőt azon kellene csudálkoznunk, ha a dolog nem igy volna. Minden ok megszüli a maga okozatát.

Ezen bajon tehát okvetlen segiteni kell, ha csak azt nem akarjuk, hogy tanitási módszerünk butitási rendszerré váljék. Segiteni pedig lehet, csak akarni kell.

Ha már például azon tantárgyak melyek a közép iskolákban fel vannak véve, oly fontosak, hogy azok közül mellőzni egyiket sem lehet; jól van, ne mellőztessék egyik se. De könyvnélkülöztessék belőle csak annyi, a mennyi a lényeg, a többi hagyassék fen magyarázatnak, és magyarázat után fogalmazási gyakorlatnak. Nincs oly tantárgy, a melyből ily fogalmazási feladványok magyarázatok után ki ne kerülnének. És igy nem épen a magyar nyelv tanára foglalkozzék fogalmazási gyakorlatokkal, hanem foglalkozzék minden tanár, felsőbb osztályokban még a nyelvnek tanára is, az általa lefordittatott müremekek tartalmának kidolgoztatásával.

Csak is igy lehetne elérni, hogy a növendékek gondolkozáshoz szoktattassanak; csak is igy lehetne elérni, hogy a gyermekek gyakorlat utján megtanulták gondolataikat szabatosan kifejezni; csak is igy érnének oda növendékeink, hogy a betük oly eszközök, melyeknek ügyes, tárgyhoz szorosan ragaszkodó összerakása által a papirból élet és lélek száll ki, mikint a vászonból a festész ecsetje alól, a szinek ügyes, és természetnek megfelelő vegyitése által. Hiában tanitok én meg akárkit könyvből uszni; ha a vizre megy, elmerül Hiában tanitom én meg akárkinek a rajzolás szabályait, ha a szabályok alkalmazásában nem gyakorlom. Hiában tömöm én tul a gyermeket elméleti fogalmakkal, ha időt nem hagyok neki hogy önálló feldolgozás által azon fogalmak benne vérré váljanak. Nemcsak hogy hiában teszem pedig ezeket, hanem még káros eredménynyel is; mert általános paed. elv szerint a lélek minden tehetségeinek egyformán ki kell müveltetni. Már pedig a mostani tanitási módszer szerint kiváló suly az emlékező tehetségre fordittatik a többi hátrányával: annak az egynek pedig tulságos foglalkozás adatván belőle undor származik.

Az ugynevezett kenyérkeresetre képesitő felsőbb tanintézeteinkben már el van törölve ugyan a magoltatási rendszer; a heti czenzurák helyett félévenkint legalább egyszer megtartandó kolloquálás hozatván be. Igaz, hogy azon ifju emberek most már csak a lényeget tanulhatják minden tantárgyból; s hogy abból mennyit tanultak vagy tudnak, a kolloquálás alkalmával kitünik. De nagy baj az, hogy nálok is a gyakorlatra, vagyis a fogalmazásra minél kevesebb figyelem fordittatik. Hej pedig ott is nagy szükség volna erre! Legalább akkor theologusaink nem jönnének oly könnyen zavarba, ha egy dispositivt vagy egyházi beszédet; — jogászaink, ha egy keresetlevelet kell készíteni! Most a tantételeket készen kapják; támadtassék meg azok közül csak egy is: az azok felett nem gondolkodó, gondolkodni nem is kényszeritett fiatal ember lelkében rögtön chaos származik. Igy lesznek aztán az annyiszor bünbakul emlegetett fiatal lelkészeink olyakká, a minők önálló egyházi beszédeket készíteni nem szerető, hogy másokkal ne mondjam, nem is tudó egyénekké; igy lesznek a világosság hirdetői magok, sötétségben járók, erős hitüek helyett ingadozók.

Mielőtt tehát amaz erősen sürgetett, tanárképezdével összekötött bölcseleti tanfolyam felállittatnék, szükségesnek tartom, hogy a mostani tanitási rendszer reformáltassék. Annyival inkább szükségesnek tartom pedig az ezen tárgyban minél előbb való intézkedést, mert ugy tetszik nekem, mintha a kitünő történész és essayista James Anthony Froude, a St. Andrews-i egyetem rektori széke elfoglalása alkalmával mondott nagyszerü beszédének következő szavait egészen a mi tanügyünk ismeretéből meritette volna.

„Ha megnézek — ugymond ő — egy modern mintaiskolát, ott találom minden előtt a 3 R-et (rending, writing, arithmetic; olvasás, irás, számolás), a mely felett mindnyája egyetértünk. Mindjárt azután ott találom a régi latin és görög nyelveket, melyeket az iskoláknak fen kell tartaniok, a mig az egyetemek ezekhez kötik kitüntetéseiket. S ezeken kivül pártolva az idő kevés voltát a „kivonat", „rövid szöveg" „elemek" elnevezésekkel ott találom az anyagok vegyes halmazát: történelmet, természet történelmet, phisiológiát, geológiát, állam gazdászatot, s nem tudom én még mit, általános ismereteket, melyeknek, tapasztalásom szerint, helyesebb nevök az általános tudatlanság; egy czél szerint ügyesen összehalmozott anyagot, de egy czél szerint csupán, t. i. hogy a vizsgákra mutassanak. — Megtölteni a fiu lelkét olyan dolgok megszámlálhatlan neveivel, melyek soha a kezében meg nem fordultak, olyan helyekével, a melyeket soha nem látott, vagy nem fog látni; tények állitásával, a melyeket ő feltehetőleg nem ért, s a melyek csupán szavak maradnak reá nézve: ez véleményem szerint olyan, mintha a gyomrot megtöltenők kavicscsal, követ adnánk kenyér helyett. — Bámulatra méltó az, hogy ilynemü dolgok minő roppant mennyiségét képes egy eszes fiu emlékezetébe szedni; minő ügyesen felel a kérdésekre; minő pompásan kitesz magáért az isk. felügyelő látogatása alkalmával, s gyönyörködteti a mester szivét! De mit nyert e fiu a maga számára, akármennyire is vigye ezt az ügyességet, ha — midőn kikerül az iskolából — saját életmódjáról kell gondoskodnia?!" *)

Bihari István,

*) Megjelent a Budapesti Közlönyben 1872. deczemb. hóban.

TÁRCZA.

„VÉSZMADÁR."

— Regény a tengerészéletből, három kötetben. —

Irta a „Rockingham" szerzője.

Forditotta **Kompolthy Tivadar.**

Harmadik kötet. — V. rész.

(75-ik folytatás.)

Herbert, ki ismerni kezdé a joannai miniszter álnokságát, utasitásokat adott a hajókalauznak, mikint viselje magát a benszülöttekkel szemben, mit kérdezzen tőlük stb. A maga részéről az öreg királynak értékes dragonyos-zekét küldött, miért ő cserébe haszontalan gyümölcsféléket kapott.

A miniszterrel való találkozásnál következő párbeszéd folyt le:

— Csak azt kivánom, — szólt Herbert — hogy engedtessék meg a lakosságnak, velünk némi csere- vagy alkuviszonyba léphetni. Én tudom, mily állást foglal el ön e nép között s ha ön hatalmánál fogva kieszközli vagy megengedi a kereskedést, ugy én önnek 25 dollárt ajándékozandok.

— Jól van; megegyeztünk, — szólt a miniszter.

A vén gazember szeme (csak egy volt neki) a 25 dollár hallattára felcsillant, de Herbert azonnal észrevette vonásaiban a kaján ravaszságát, mely elárulá, hogy cselt forral agyában. Azonnal hozzálátott tehát ennek meghiusitásához.

Délután 2 óra felé pompásan diszitett canoe kötött ki a hajó mellé s abból a joannai miniszter lépett a hajóra. Illő tisztelettel fogadtatott; majd Herbert által levezettetett a nagy kajütte-be, melyet Herbert a kapitány halála óta csak hivatalos ügyekben használt. A kajütte közepén levő asztal gazdagon fel volt teritve frissitőkkel; egy feketén lackirozott theadeszkán a 25 dollár csillogott.

A vén joannai szeme ismét felragyogott, midőn a fénylő ezüst dollárokat megpillantá. Az egész ember egy megtestesült mosoly és jószivüség volt.

Herbert, ki nagyon jól ismeré emberét, midőn a joannai a kajütte-be lépett, Anstey-nek egy kártyát nyujtott át, mely által ez odautasittatott, hogy a hajófödélzeten állványt épitsen s fölébe az alsó vitorlarudra hurkot erősitsen, melyre a minisztert fogják felakasztani. Az összes tisztikar s a tengerészkatonák teljes diszben a födélzetre rendeltetett s a posztóval beteritett dobnak szólani kellett. Yarker azonkivül odautasittatott, hogy gyors ladikon evezzen egy, a kikötőt mintegy 2 mértföldnyire eső folyamtorkolathoz, hol Bombay Jack állitása szerint, egy ladikot találand, melyben a 4 fegyveres vad ül. Ezeket embereivel támadja meg s fegyverezze le őket. Ha a ladik el van foglalva, akkor vontassa azt vissza a „Vészmadár" mellé.

Anstey nagyon meg volt lepetve e rendeletek által, de eszébe jutott, hogy az orvos kinyilatkoztatá Herbert előtt, hogy friss élelmezés nélkül lehetetlen az uralgó betegségnek elejét venni a hajón. Tudta azt is, hogy ugyan az nap reggelén 2 ember már meg is halt.

Mig a rendeletek a födélzeten foganatosittattak, lenn a kajütte-ben minden a legszebb rendben folyt le. Az öreg joannai gazabbnál gazabb hazugságokkal állt elő, hogy annál nagyobb érdemül róvják fel neki az engedélyt, melyet a kereskedés üzhetésére okvetlen megadni igért s hogy a 25 fényes dollár annál bizonyosabban tüszőjébe kerüljön. E beszélgetés igen sok ideig tartott, de Herbert türelmesen hallgatá végig a hazugságot. Időt kelle nyernie, mig Anstey és Yarker végrehajtják rendeleteit.

— Mi tehát elegendő élelmet kapunk, bizonyos illő árért, — szólt Herbert hosszu szünet után.

— Mihelyt partra lépek, — felelé a ravasz fekete — azonnal minden kereskedelmi ágra szabad gyakorlatot adok.

— Legjobban teszi ön, — szólt Herbert — ha emberei közül egyet azonnal a partra küld e rendelettel s akkor ön azonnal fölveheti dijul a 25 dollárt.

Herbert behivatott egyet, a vén joannai kisérői közül s oda vezeté a miniszter elé. Miután ez az utasitást megadta annak, a partra küldetett.

— S most, — szólt Herbert — vegye fel ön a 25 dollárt s teljesitse, a mit igért.

— Ugy uram, — felelé a joannai — s áldjon meg engem Allah, a mint én becsülettel végrehajtom igéretem. Most, kapitány ur, a partra megyek s rövid idő mulva minden bőven jönni fog a hajóra.

A fekete már előre vigyorgott abban a hitben, hogy a fehér főnököt részedheté.

Tandy, Anstey megbizásából jelenté most Herbertnek, hogy a födélzeten minden készen van s hogy Yarker az elfoglalt canoe-val látávolban van.

— Jól van, — felelé ez — most küldje ön ide Bombay Jackot.

A hajókalauz előjött.

— Ön azt mondja, — szólt most Herbert a miniszterhez fordulva — hogy ön utasitást adott emberének arra, hogy az ön engedélyét a kereskedelem üzhetésére, a partra vigye.

— Ugy van, — felelé a fekete konokul.

— Én azt állitom, — szólalt most meg Bombay Jack — hogy ő ezt nem tette, én tudom magától a partra küldött embertől, hogy neki megtiltá e vén fekete, miszerint a kereskedésüzhetésről csak egyetlen szót is ejtsen a parton.

Herbert merően rászegzé haragos tekintetét a feketére. Ez reszketni kezdett; de csakhamar visszanyeré előbbeni hideg vérét s ellenmondott Bombay Jacknak.

— Te gazember, — szólt most Herbert a joannaihoz — én tégedet, te hazug, aláváló bitang, felakasztatlak. Te azt hivéd, nemde, gyalázatos, hogy engem rászedsz, de én kekeresztül láttam minden tervedet. „Hozzátok fel a gazembert a födélzetre!" — szólt a legényekhez.

A joannait azonnal körülfogta nehány fegyveres tengerész s előre tuszkolák fel a fedélzetre. Herbert feltette háromszögü kalapját s kardját felcsatolá; aztán követé a foglyot. A fekete nagyon jól tudta, hogy angol hajókon miként járnak el ily dologban. Azért félt is Herbert boszujától, leginkább pedig attól, hogy a 25 dollárt most elveszti. Midőn azonban a födélzetre ért s látta a borzasztó előkészületeket, remegni kezdett. A dolog nagyon gyanusnak tetszett neki.

— Minden készen van? — kérdé Herbert parancsoló hangon.

— Minden! — felelé a fősajkaőr, ki az állványon állt s nagy hidegvérrel igazgatá a fölötte csüngő hurok csombókjait.

(Folyt. következik.)

Vidéki élet.

N.-Károly, márcz. 1.

Folyó évi febr. hó 26-án élénk sürgés-forgás volt nálunk, az egész városban észrevehető szabók, divatárusnők, kereskedők, szobaleányok egész raja lepte el városunk szépeinek lakásait: egymásnak adva át a kilincset, mindeniknek arcza mutatta, hogy mily fontos egyéniség ő s mennyire van hivatva a mai nap diadalában részt venni. A „Szarvashoz“ czimzett vendéglő csak alig volt képes befogadni a szakácsnék és szobaleányok óriási tömegét, kik még óriásibb tömegü pulyka, liba, rucza, malacz stb. pecsenyékkel felfegyverkezve, ugy rohantak fel a terembe, mintha legalább is vagy három — körülkeritett várban levő s már majdnem meghalt ezredet — akartak volna az éhhaláltól megmenteni.

De fogják most kérdeni a „Debreczen“ olvasói és olvasónői, mi okozta hát e nagy revolutiót? Felelet: hogy ez sem ő felsége a japáni császár, sem valamely más natabilitás tiszteletére, — mint az az előzményekből gondolható volt — nem történt, hanem — no már csak kirukkolok vele — oka az volt, hogy a nagykárolyi nőegylet társas vacsorát rendezett, Oláh Józsi zenekara mellett.

Az estély rendezése kivitelének főbb pontjai, söt — meg vagyok győződve — ily fényes kimenetele is, gr. Károlyi Viktorné müve volt, ki részéről semmi áldozatot sem kimélt, a mennyiben ez estélyre adott, valóban grófi ajándéka értékesitve — mint mondják — a 200 ftot meghaladta. Ő volt az est lelke, a vidámság szelleme, ki mindenütt jelen volt, mindenütt lelkesitett.

Mint főpinczérnő, a pinczérnőkhöz hasonlólag volt öltözve fehér és piros csikos karton, bokáig érő s elöl kivágott ruhában, mi különben is szép alakját szebbé s elragadóbbá tette.

Igen jól nézett ki a négy korcsmárosnő, Szögyényi Istvánné, Balogh Kálmánné, Uray Ábrahámné és Deutsné.

A vacsora igen kedélyesen ment végbe, a pinczérnők dus ételre méltólag viselték magukat.

A vacsora bevégeztével Smoczer szatmári kanonok köszönté fel a nőegyletet.

Mint minden ily mulatságoknak, ugy ennek is az lett a vége, hogy a fiatalság tánczra perdült s járta reggelig.

A mi a bevételt illeti, a pénztárnál belépti jegyekből 600 ft, ételek, italok s szivarból pedig 900 forinton felül jött be. De hát nem csuda, mikor a grófné által árult szivarok darabja 1 ftért, dr. Elbel Károlyné által áruba bocsátott 2 csók pedig 20 ftért kelt el.

Vidéky Győző.

Külföld.

Madrid, február 28. A „Gazettá“-ban Moriones tábornok egy 25-ről főhadiszállásáról, Larigidából keltezett sürgönye tétetik közzé, mely szerint a hadsereg nem tudta rohammal elfoglalni San Pedro redoute-it és sánczait, s hadsorai áttörtek. Segélycsapatokat kér s egy oly tábornok kiküldését, ki a főparancsnokságot átveszi. A rendes hadsereg Somorrostronál megállta helyét, s ennek következtében az összeköttetés Castroval megtartatott. Ezenkivül a „Gazetta“ Serrano egy decretumát hozza, melyben tekintettel arra, hogy az államfő tiszte a miniszterelnök állásával össze nem férő az alkotmány szerint, lemond a kabinettanács elnökségéről s csak a végrehajtó hatalom főnökének teendőit tartja fön maga számára. Zabala miniszterelnökké neveztetett ki. Serrano és Topete tegnap éjjel Santanderbe utaztak. A liberalis pártok minden töredéke nagy lelküséget tanusit a karlisták leküzdésére irányzott törekvésekkel szemben. A távirdavonalok a rosz idő miatt legnagyobb részt meg vannak szakitva. Hir szerint Moriones tábornok egy távsürgönyében hat zászlóalj gyalogságot, két különféle lövegü üteget és ágyunként 500 lövésre való lőszert kért a hadügyértől. Primo Rivera tábornok könnyen megsebesült, de ezért tovább vezényli. A hadsereg fegyelme kitünő.

Pétervár, márczius 1. Az edinbourghi herczeg nejével tegnap este elutaztak. A czár Gatsináig kisérte őket.

Bayonne, febr. 28. A karlisták Bilbao feladását minden órán várják. — Don Carlos törzskarával 22-ke óta Barracoldoban, van honnan az ostrom munkálatait s Moriones tábornok müködését kiséri figyelemmel. — Bilbao bombázása 22-én igen élénken kezdetett meg, eddig 1500 golyó vettetett a városba. A karlista lőszergyárak naponkint 400 bomba löveget készitenek. — Moriones tábornok Somorrostro fensikjáról, mely védmüvekkel van megerősitve, óriási veszteséggel háromszor visszaveretett. — Az idegen consulok eltávoztak Bilbáóból.

A török nagy vezir bukása annak tulajdonitható, hogy az ultramontánokat üldözé.

— **Petőfi Sándor** születési házát Kis-Kőrösön a Pestmegye által e végre kiküldött bizottság jelenlegi tulajdonosaiktól 2400 frtért szerződésileg lefoglalta s ha e szerződést a f. hó 17-én tartandó megyei közgyülés helybenhagyja: a ház a közönség tulajdonává leend s majd a megye nevére fog telekkönyveztetni, mig a házfentartás költségeit Kis-Kőrös vállalta el. E ház megvételére nyilvánosan gyüjtött öszszeg eddig 600 és nehány frt a „Fővárosi lapok“ szerkesztőjénél van letéve. Megemlitjük még, hogy e ház közel van azon szoborhoz, melyet Kis-Kőrös kegyelete még a mult évtizedben állitott Petőfi emlékére.

— **Az irodalomnak ismét halottja van.** Nyilas Samu ismert költő Miskolczon február 27-kén meghalt, életének 46-dik évnapján. — Temetése vasárnap délután ment végbe. Béke lengjen porai felett!

UJDONSÁGOK.

* **A törvényhatósági bizottság** hiányzó tagjainak megválasztása a mult vasárnap történt meg. A 2-ik választókerületben, hol Varga Lajos elnökölt, megválasztatott Tóbi István; a 4-ik kerületben, Csóka Sámuel elnöklete alatt Varjas István és Gombos István választattak meg; a 6-ik kerületben, hol Gönyei Károly volt az elnök, Hegyi Mihály lőn bizottsági tagul megválasztva.

* **Szinház.** Holnap, szerdán előadatik: „EGY ÖRDÖG“ franczia szinmü 3 felvonásban.

* **A polgári körben** választmányi tagok lettek az 1874-dik évre: Ábrahám László, Antal Gábor, Bánky István, Barcsay Miklós, Báthory István, Beke Mihály, Bészler Lajos, Bodossy Pál, Buzás Pál, Czeglédy Gyula, idősb Csóka Sámuel, Dávidházi Imre, Dobray István, Domokos Lajos, Halmy Mihály, Hódy Gyula, Jóna Dániel, Kádár Bálint, Kápolnásy Imre, Kuczik Gábor, Laky Lajos, Makó István, Nagy Bálint, Oláh Károly, Rab László, Rácz György, Révész Bálint, Révész Imre, Sántha István, Vértessy István.

* **Farkas Ottilia** kisasszony jövő szombaton fog másodszor szinpadunkon fellépni „Fauszt“-ban, mint Margarétha.

* **A ref. elemi** iskolák félévi közvizsgái már egészen bevégeztettek; a mesterutczai fiiskolában tanitott Mező Ferencz, a péterfiaiban Dávid Mihály, a czeglédutczaiban Sütő József, a csapó-külvárosiban Kiss Lajos. A vizsgák átalában jó sikert tüntettek elő.

* **Honvédbál.** Az 1848/49-dik évi debreczeni egyenruhás honvéd altisztek f. évi márczius hó 15-dik napján az 1848/49-dik évben elesettek sirhalmánál délutáni 3 órakor kegyeletes ünnepélyt fognak rendezni, — 1848-dik évi egyenruhában. — Ez ünnepély bevégzése után a „Fehérlő“ szállodában tánczvigalmat rendeznek. Beléptidij személyenként 1 frt o. ért. A jegyek előre is válthatók Dáné István, és Antalfi Lajos urak kereskedésében, a tánczestély napján pedig d. u. 6 órától kezdve a pénztárnál a szállodában. A tiszta jövedelem az egyenruha fentartására fordittatik. Felkérjük tehát a nagyérdemü közönséget, miszerint jótékonyczélu tánczestélyünkön minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. — A felülfizetések köszönettel fogadtatnak s annak idején hirlapilag nyilvánosan is nyugtáztatnak. Kelt Debreczenben, az 1848—49-dik évi egyenruhás honvédekből alakult rendező bizottmány 1874. évi február hó 27-kén tartott üléséből. Bézler Gábor igazgató, Nemes Sándor rendező. Kezdete esteli 8 órakor. Izletes ételek s italok pontos és jutányos kiszolgáltatásáról s a czukrászatról Fehér Herman ur, jó zenéről, valamint a kellő jó rendről pedig a rendező bizottmány gondoskodik.

* **A magyar északkeleti vasut** fővállalkozója, az „Union-bank“ által a magyar kormány ellen támasztott kártéritési igények megállapitására kiküldött bizottság e hó első felében kezdi meg müködését.

* **Meghivás hangversenyre.** Márczius 6-án azaz pénteken este a debreczeni zenede növendékei, több mükedvelő, és a dal és zene-egyleti dalkar közremüködése mellett házi hangversenyt rendeznek a zenede helyiségein; mely hangversenyre a t. cz. közönség ezennel tisztelettel meghivatik. Egyleti tagok szabadjegyeiket használhatják, belépti-dij nem tagoknak 50 kr; a hangverseny kezdete este 7 órakor. Kelt Debreczenben, márczius 3-án 1874. Az igazgatóság megbizásából Gyügyey József egyleti jegyző.

* **Ezt is érdekes tudni.** Debreczenben jelenleg 947 kofa, 300 talyigás, és 60 bérkocsis van.

* **A debreczeni** ref. főiskolai „énekkar“ által néhai boldog emlékezetü Nagy József kegyes alapitó emlékére a főiskolai énekteremben 1874-ik évi márczius 5-ikén tartandó évfordulati ünnepély müsorozata: I-ső szakasz. 1. Gyászének. 2. Megnyitó beszéd s a jutalmazottak megnevezése. 3. Tavaszi éj. Kreuzertől. 4. Országos bordal. Thern Károlytól. 5. Szavalat Nagy Sándortól. 6. Népdalok. Férfi karra. Zimai L.-tól. II-ik szakasz. 7. Egy leánykának. Wusching Kondrádtól. 8. Humoritikus felolvasás. Rózsa Sándortól. 9. Álarcz mindenütt. Geneé Richárdtól. 10. Szavalat. Erdős Károlytól. 11. Vadászdal. 12. Nemzeti zászló. Huber Károlytól. Kezdete délután 3 órakor. A müsorozat egyszersmind belépti-jegyül szolgál.

* **Két zsebmetszőt** csiptek meg tegnap a rendőri közegek. A jó madarak a felvidékről valók. Még vásár sincs, s már is zsákmányra leskelődnek.

* **Az idei sorozásra** vonatkozólag már közöltük a főbb adatokat. Felemlitjük még ez ügyre nézve a következő tudnivalókat: Az 1853-ik és 52-ik évben született azon ifjak, a kik az 1873-dik évi sorozás alkalmával ideiglenesen a póttartalékba osztattak, szintén kötelezve vennak a sorozó bizottság előtt személyesen megjelenni, hogy reájuk nézve, a szerint, a mint hadiszolgálatra alkalmasnak találtatnak, vagy az utóbbi sorozás óta törvényes fölmentesi czimet nem nyertek, az első korosztálybeli állitás eredményéhez képest megállapitható legyen, vajjon továbbra is a póttartalékba hagyassanak-e meg, — vagy az ujonczjutalék fedezésére a hadseregbe (hadtengerészetbe), vagy végre, ezen jutalékok fedezése után, a honvédségbe osztassanak-e be. A hadseregbe (hadtengerészetbe) vagy honvédségbe besorozott egyének, a rendes hadiszolgálatba való belépésre, illetőleg, a fegyver gyakorlatokra, 1874. évi október 1-ső napja előtt nem hivatnak be; a póttartalékba beosztott egyének pedig, béke idején, különben is fölmentvék minden katonai szolgálat és fegyvergyakorlat alól.

* **Emlékirat** A debreczeni izraelita hitközség elöljárósága közrebocsátotta az 1873-ik évi jelentését. A hitközség elnöke Katz Jakab jegyzője Mandel Izidor, pénztárnok Drukker Mór. A zárszámadás a számvizsgáló bizottság által felülvizsgáltatván, helyesnek találtatott.

* **Statisztika.** A mult évben a gyepmester 991 kutyát fogott be. — Baleset s öngyilkosság 48 történt. — A kapitányi hivatal által 985 egyén fogatott be.

ORSZÁGGYÜLÉS

— márcz. 2. —

Elnök: Perczel Béla.

Elnök bemutatja azon interpellatiók, inditványok, határozati és törvényjavaslatok, valamint egyéb miniszteri előterjesztések jegyzékét, melyek a folyó országgyülés kezdetétől 1874. évi február végéig a képviselőház elé terjesztettek, és eddig elintézetlenül maradtak. Ki fog nyomatni és szétosztatni.

Bemutatja továbbá Pozsony városa kérvényét a törvényhatóságok kikerekitése tárgyában beterjesztett törvényjavaslat mellőzése iránt; Temesvár városa és Trencsénmegye kérvényét a hadi felszerelvényeknek a hazai ipar által leendő előállitása iránt.

Kemény Gábor b. Szilágyi Dezső nevében is bemutatja Gyulafehérvár közönségének kérvényét; Stoll Károly Nagybánya város kérvényét nyujtja be a megyék kikerekitéséről szóló törvényjavaslat ellen.

Jeney József Marosszék kérvényét nyujtja be a Királyhágón inneni részekben Maros-Vásárhely központtal egy kilenczedik törvényhatóság kiszakitása iránt.

Dániel Ernő a központi bizottság nevében bemutatja annak jelentését a főrendiház által a belvizek levezetése körüli eljárásról szóló törvényjavaslat némely szakaszára tett módositása tárgyában. Ki fog nyomatni, szétosztatni és napi rendre tüzetni.

Bittó Kálmán a központi bizottság nevében bemutatja annak jelentését a magyar határőrvidék ujjászervezése folytán fölmerült költségek fedezéséről, az 1872. VII. t. cz. némely czime s rovataiban tett tulkiadás fedezéséről; a gyakorlati birói vizsgákról szóló törvényjavaslatok tárgyában. Ki fog nyomatni és napirendre tüzetni.

Molnár Antal bemutatja a kérvényi bizottság jelentését — a hozzáutasitott kérvények tárgyában. Szombaton fog tárgyaltatni.

Ezutáu beadatnak a szavazatok a könyvtári bizottság egy hiányzótagjára.

A választás eredménye a legközelebbi ülésben ki fog hirdettetni.

Ezzel a napirend ki van meritve. Legközelebbi ülés csütörtökön 10 órakor lesz. Napirend: a központi bizottság jelentése a belvizek levezetéséről szóló tjavaslatra tett főrendi módositványokra, a méter-mérték behozataláról; a magyar határőrvidék törvénykezésének ujjászervezése folytán felmerült költségek fedezésére szükséges póthitelről; végre az 1870. VII. t. cz. némely czimeinél és rovatainál tett tulkiadások fedezéséről tjavaslatok tárgyalása.

Ezzel az ülés d. e. 11 órakor véget ért.

Fővárosi értesitő.

** A budai tornaegylet márcz. 5-én a „fáczán“ termében zártkörü bált rendez.

** Budán a lakászükség véget ér. Most már ott sok üres lakás van.

** Itélet. Kostenwein Károly a kőbányai adóhivatal ellenőre pénzsikasztásért 2 évi börtönre itéltetett.

** A budai szinkört Bokodi Antal székesfejérvári szinigazgató vette ki.

** Két tüzér tegnapelőtt a Rókuskórházzal szemben verekedni kezdett egymással s szekerczéikkel összevissza vagdalták egymást. Midőn az őrjárat őket a városházhoz szállitná, több katona utját állta az őrjáratnak s ha egy második őrjárat elő nem jön, csatára került volna a dolog. Ismét egy adat ahhoz, hogy a katonák szolgálaton kivül fegyvert ne viseljenek.

** Az ujnemzedék. A Csapó-család tulajdonát képezett somogymegyei (ádándi) birtokot Satzger Keresztély fiatal porosz vette meg, 380.000 ftért. Maholnap idegen lesz a magyar a magyar földön.

** A „Mátyás deák“ czimü, papok pénzén élősködő humorisztikus zuglap sajtóperbe fogatott a szabadkai tanitónő-képezde rágalmazásaiért.

** Az iparmuzeum javára felolvasások tartatnak most a muzeum nagy termében belépti-dij mellett. Felolvasók Ipoly, Pulszky, Xantus stb.

Belföldi hirek.

*** Tüz. Tamásfalván (Rimaszombat mellett) nem rég tüz ütött ki, mely néhány percz alatt több csürt hamvasztott el.

*** Betörés. Pozsonyban nehány nappal ezelőtt rabolták ki ismeretlen tettesek Paray Károly aranymives boltját.

*** Arad városa elhatározta, hogy ezentul csak magyar lapokban közlendi hivatalos hirdetéseit. Követésre méltó még Debreczen részéről is.

KÖZGAZDASÁG.

Debreczen márczius 3. Ma a kemény fagyos ut beálltával, piaczunkra meglehetősen hozatott termény a vidékről, s e körülmény folytán élénkség uralgott piaczunkon, vevők sürögtek s a kiválóbb fajokat hamar le is foglalták; a gyengébb fajokat a napi szükségre vásárlók részére hagyván; árak ezek: tisztabuza sulyosabb 14.50—15.20 könnyebb 13.40—14.20 kr. kétsz. 12.50—13.20 kr. ross 10.60—11.20 kr. árpa 6.40—70 kr. zab 4.50—60 kr. köles 9.80—10.40 kr. tengeri 8.40 —60 kr. Zsák kolompér 2.50—70 kr.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:

OLÁH KÁROLY.

Főmunkatárs:

SZATMÁRI KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Arverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint a felperes **Holcsy Arnoldnak**, alperes **Kovács Jánosné** Erdélyi Ludovika elleni végrehajtasi ügyében 2000 auszt. ért. frt tőke és járulékai erejéig lefoglalt ingatlan ugymint: a szepesi pusztai 80-dik számu telekjegyzőkönyvben jelenleg alperes gyermekei tulajdonául bejegyzett s 33.354 afrtra becsült, s lak- és gazdasági épületekkel, tégla és cserépgyárral felszerelt 11 nyilas, vagyis 66 hold 400 négyszeg öl szántó föld folyó 1874-dik évi **april hó 20-dik**, szükség esetére **május hó 20-dik** napján délelőtti 3 órakor, a telekkönyvi irodában kiküldött végrehajtó Vetési Mihály által megtartandó árverésen el fog adatni.

Az arverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár a becsérték, melynek 10% vagy is 3335 afrt az árverelni szándékozók által a kiküldött árverelő kezéhez bánatpénzül leteendő.

2. Az ingatlan az 1-ső árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a 2-ik árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatik.

3. A vételár 3 egyenlő részben, és pedig a leütéstől számitva 3—6 és 9 hónap alatt az árverés napjától fogva járó 6% kamatával fentirt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő; a bánatpénz az első részletbe tudatik.

4. Vevő a vett ingatlannak azonnal birtokába és használatába lép; tulajdonjoga azonban csak a vételár teljes lefizetése után fog hivatalból bekebeleztetni.

5. Vevő viseli az átirási kincstári dijat, és a vett ingatlan után a leütéstől fogva eső mindennemü adó, s egyéb terhet.

6. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlan bármely érdekelt fél kérelmére a p. t. r. t. 459. §. értelmében vevő kárára és veszélyére ujabban kitüzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alól is el fog adatni.

Egyszersmind azok, kik a lefoglalt ingatlanra tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetmény közzétételének utósó napjától számitandó 15 nap alatt — fentirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben a királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1874. évi február hó 6-dik napján tartott üléséből.

Boruzs József.
jegyző.

104 2—3

a debreczeni 2574-dik számu telekjegyzőkönyvben bejegyzett 35,000 ftra becsült jelenleg kávéház, vendéglő, és bolt helyiségül használt piaczutczai 1898-dik számu házastelek 9 hold 600 négyszeg öl külső föld, 2000 frt tőkehátralék s járulékai kielégitésére folyó 1874-dik évi **april hó 27-dik**, szükség esetére **május hó 27-dik** napján d. u 3 órakor, a telekkönyvi irodában kiküldött törvényszéki végrehajtó Kovács József által megtartandó árverésen el fognak adatni.

Az árverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár a becsérték, melynek 10 százaléka vagy is 3500 afrt az árverelni szándékozók által, a kiküldött árverelő kezéhez bánatpénzül leteendő.

2. Az ingatlanok az első árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a 2-dik árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatnak.

3. A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig a leütéstől számitva 2, 4 és 8 hónap alatt, az árverés napjától fogva járó 6% kamatával fentirt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő; a bánatpénz az első részletbe tudatik.

4. Vevő a vett ingatlanoknak a leütés után 14 nap mulva birtokába és használatába lép; — tulajdonjoga azonban csak a vételár teljes lefizetése után fog hivatalból bekebeleztetni.

5. Vevő viseli az átirási kincstári dijat, és a vett ingatlanok után a leütést követő hó első napjától fogva eső mindennemü adó s egyéb terhet.

6. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlan bármely érdekelt fél kérelmére a p. t. r. t. 459. § értelmében vevő kárára és veszélyére ujabban kitüzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alól is el fognak adatni.

Egyszersmind azon jelzálogos hitelezők, kik nem e telekkönyvi hatóság székhelyén laknak, felhivatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén megbizottat rendeijenek, s azok nevét és lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben a hivatalból kinevezett gondnok ügyvéd Ujházi Sándor által fognak képviseltetni.

Azok pedig a kik a lefoglalt ingatlanokra tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetvény közzétételének utolsó napjától számitandó 15 nap alatt — fentirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1874-ik évi február hó 6-dik napján tartott üléséből.

Boruzs József,
jegyző.

123 1—3

helyiség, hozzátartozó melléképületekkel, folyó évi pünkösttől fogva egy vagy több évre haszonbérbe adandó. Értekezhetni e tárgyban folyó márczius hó 15 ig kishatvanutczán 1424. sz. alatt

Nagy Gábor,
társulati elnökkel.

141 1—3

Tudomàsul.

A nagy- és kis- váradutczák szegletén 2120 sz. alatt álló ház néhány nap mulva lebontatván, annak még egészen jókarban lévő részei: ajtók, ablakok, szarufák, fedélcserép. kapu, stb. egyenként vagy összesen eladók lesznek.

Venni szándékozók sziveskedjenek mielőbb a tulajdonosnál Bathyányiutcza 2556 sz. a. jelentkezni.

136 2—2

Rapp és Speiser szabadalmazott sorvetője.

Nemzetközi kiállitás. Bécs, 1874. Érdem érem.

Előlről vagy hátulról kormányozható; legszilárdabb vasszerkezettel; legkönynyebb, és az idő viszontagságai nem hatnak reá. Könnyen kezelhető, s legkevesebb igazitással jár. ¼ vetőmag kimélés!!

Késziti: Rapp és Speiser gazdasági gépgyára Würtembergben, Göppingában; továbbá a nyitrai gazdasági gépgyár.

Megrendeléseket elfogad: s felvilágositással szolgál Molnár Lajos Debreczenben a gazdasági tanintézetben.

Árak: 7 soros 215 frt; 9 soros 254 frt; 11 soros 285 frt; 13 soros 335 frt; 15 soros 380 frt; 17 soros 425 frt.

112 5—6

Tiszavidéki és arad-temesvári vasut.

I. Bécsből és Pestről Kassa felé.

	ó.	p.	napszak	ó.	p.	napszak	ó.	p.	napsz.
Bécs északiv. in.	8	—	este	8	30	reggel.			
„ állam v.	8	20	„	8	45				
Budapest	7	30	reggel	6	26	este.			
Czegléd	10	18	délelőtt	9	18	„	4	—	reg.
Szolnok	11	22	„	10	26	éjjel.	6	16	„
P.-Ladány	2	—	délután	1	52	„	11	36	d. e.
Debreczen	3	51	„	4	30	reggel	2	20	d. u.
Nyiregyh.	5	39	„	7	48	„			érk.
Szerencs	8	4	este	11	27	délel.			
Miskolcz	9	25	éjjel.	1	51	délután	8	—	reggel
Kassa érk.	11	51	„	6	—	este	11	43	déle.

IV. Kassáról Pest és Bécs felé.

	ó.	p.	napszak	ó.	p.	napszak	ó.	p.	
Kassa ind.	5	—	regg.	9	20	délel.	6	1	délután
Miskolcz	7	42	„	1	41	délut.	9	24	este, érk
Szerencs	8	53	„	4	14	„			
Niregyh.	10	43	délelőtt	7	17	este.			
Debreczen	12	43	délut.	10	12	éjjel.	3	25	délut.
P.-Ladány	2	24	„	12	22	„	6	29	este.
Szolnok	4	54	„	4	40	regg.	11	14	éjjel.
Czegléd érk.	5	46	„	5	59	„	1	49	„
Budapest „	8	31	este.	8	45	„			
Bécs állam „	6	3	regg.	6	9	este.			
„ északi v.	6	20	„	6	24	„			

II. Bécsből és Pestről Arad és Temesvár felé.

		ó.	p.	napszak	ó.	p.	napszak
Bécs északiv.	indulás	8	—	este.	8	30	regg.
„ államv.	„	8	20	„	8	45	„
Budapest	„	7	30	reggel.	6	26	este.
Czegléd	„	10	18	délel.	9	8	„
Szolnok	„	11	12	„	10	15	éjjel
Mező-Tur	„	12	22	délut.	12	5	„
Csaba	„	2	1	„	2	55	regg.
Arad	érkezés	3	36	„	5	35	„
„	„ indulás	3	56	„	6	—	„
Vinga		4	48	„	7	13	
Temesvár	érkezés	5	49	estve	8	36	„

V. Temesvár és Aradról Pest és Bécs felé.

		ó.	p.	napszak	ó.	p.	napsz.
Temesvár	indul	10	17	reggel	5	56	délután
Vinga	„	11	22	délelőt	7	33	este
Arad	érkezés	12	12	„	8	40	„
	indulás	12	30	dé ut.	9	10	„
Csaba	„	2	10	„	11	42	éjjel.
Mező-Tur	„	3	43	„	2	14	„
Szolnok	„	4	54	„	4	24	reggel
Czegléd	érkezés	5	49	este.	5	49	„
Pest	„	8	31	„	8	45	„
Bécs államv.	„	6	3	regg l.	6	9	este
„ északi v.	„	6	20	„	6	24	„

III. Bécsből és Pestről Nagyvárad felé.

	ó.	p.	napszak	ó.	p.	napszak
Bécs északiv. indul.	8	—	este.	8	30	regg.
„ állam v. „	8	20	„	8	45	„
Budapest „	7	30	regg.	6	26	este.
Czegléd „	10	18	„	9	18	„
P.-Ladány „	2	30	délut.	2	10	regg.
B.-Ujfalu „	3	35	„	3	42	regg.
N.-Várad érkez.	4	47	„	5	21	„

VI. Nagyváradról Pest és Bécs felé.

	ó.	p.	napszak	ó.	p.	napszak
N.-Várad indul.	11	22	délel.	9	—	este.
B.-Ujfalu	12	28	délut.	10	27	éjjel.
P.-Ladány érkez.	1	23	„	11	45	„
Czegléd	5	49	„	5	59	regg
Budapest	8	31	este.	8	45	„
Bécs államv.	6	3	regg.	6	9	e.
„ északi v.	6	20	„	6	24	„

A vonatok indulási ideje a közbeeső állomásokról, valamint azok csatlakozása Aradon, Csabán, Debreczenben, N.-Váradon, Kassán, Miskolczon, Szerencsen és Temesvárott, a pályaudvarokon kifüggesztett menetrendekből tudható meg.

Az üzlet igazgatóság.

Arverési hirdetés.

A debreczeni királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint a felperes özv. **Roslosnyik Andrásné Gál Mária** részére, alperes néhai **Tornay Ferenczné** Bauer Anna, s illetőleg néhai férje hagyatékából lefoglalt ingatlanok, u. m.

Kiadó lak.

Nagycsapóutczán a csizmadia részvénytársulat tulajdonához tartozó — a csizmadia szin udvarán levő vendéglő

Kiadó lak.

Miklósutczán 1971. szám alatti ház egész udvarral, — vagy pedig az utczára való lakosztály, mely 4 szoba, konyha s egyéb kellékekből áll — pünkösttől fogva bérbe adandó. Értekezhetni ugyanazon háznál lakó tulajdonosné **Takács Józsefnével.**

140 1—3

Debreczen, 1874. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában.